

תת"ע 4552/08/14 - שלומי נרקיס נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תתע"א 4552-08-14 מדינת ישראל נ' נרקיס
תיק חיצוני: 11200863352

מספר בקשה: 12

בפני	כבוד השופט שלמה בנג'ו
המבקש	שלומי נרקיס
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפניי בקשה לביטול פסק דין שניתן בהעדר התייצבות של המבקש ועו"ד מטעמו למשפט הוכחות.

כנגד המבקש הוגש כתב אישום, לפיו ביום 23.4.13 נהג ברכב בהיותו לכאורה שיכור, בכך שסירב ליתן דגימת שתן לאיתור סמים בגופו, לפי דרישת שוטר.

לאור כפירתו של המבקש בעובדות כתב האישום, שמע בית המשפט ראיות בתיק. נשמעה כל פרשת התביעה וחלק מפרשת ההגנה.

בשלב מסוים, ביום 20.4.17, לקראת ישיבת ההוכחות, הודיע עו"ד דוד קולקר לבית המשפט, שאין ביכולתו להגיע לדיון ההוכחות הקבוע ליום 25.4.17, בשל השעייתו מלשכת עורכי הדין עד ליום 30.4.17.

בהחלטה מנומקת שנתן בית המשפט ביום 20.4.17 הצר בית המשפט על כך שהסניגור החליט להודיע את דבר השעייתו, כה סמוך למועד המשך שמיעת הראיות. כמו כן, צוין כי הסניגור המושעה, לא צירף לבקשתו את החלטת לשכת עורכי הדין. עם זאת, נוכח טענת הסניגור כי השעייתו היא עד ליום 30.4.17, נכון היה בית המשפט לדחות את שמיעת הראיות ליום 4.5.17.

על מנת לבחון את דחיית הדיון, כמוצע על ידי בית המשפט, הורה בית המשפט לסניגור, לצרף את החלטת לשכת עורכי הדין בדבר השעיית הסניגור, וכן הורה לסניגור להודיע לבית המשפט, לאלתר, את עמדתו. הובהר, כי בשלב האמור, אין דחייה של הדיון "ועל המבקש להיערך בהתאם לרבות עם ייצוג משפטי אחר למועד הקבוע לשמיעת ראיות". כמו כן, הוזנה המבקש, שאם לא יתייצב, ישפט בהעדרו או יוצא נגדו צו הבאה.

החלטה זו הומצאה לסניגור, אך הוא לא הגיב עליה ולא מילא אחר הוראותיו של בית המשפט.

ביום 25.4.17 (המועד שהיה קבוע להמשך שמיעת הראיות), לא התייצבו המבקש, ועו"ד מטעמו. יצוין, כי הדיון היה קבוע לשעה 10:00 ובית המשפט המתין למבקש ולעו"ד מטעמו עד השעה 10:45. בהעדר התייצבות, ביקשה המאשימה לשפוט את המבקש בהעדרו, תוך שהיא מפנה להחלטתו הקודמת של בית המשפט.

בית המשפט קיבל את בקשת המדינה ובהתבססו על החלטתו הקודמת והאזהרה שנתן לנאשם, ולאחר ששקל באם ייגרם עיוות דין למבקש בשפיטתו בהעדרו, הרשיע את המבקש בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום, נהיגה בשכרות.

לאחר מכן, פנה וגזר את עונשו של המבקש, והטיל עליו את העונשים הבאים: פסילה בפועל למשך שנתיים (עונש המינימום הקבוע בחוק), פסילה על תנאי - 4 חודשים ל-3 שנים וקנס 3,000 ₪ שישולם ב-6 תשלומים.

ביום 2.7.17 הגיש הסניגור בקשה לביטול פסק דין, בה עתר גם לעכב את ביצוע עונש הפסילה.

בבקשתו, מעביר הסניגור ביקורת כללית על מערכת המשפט וכן מותח ביקורת על כך שבית המשפט שפט את המבקש בהעדרו. כמו כן, לא חסך הסניגור את ביקורתו מב"כ המאשימה, אשר לגישתו: **"השתתף בביזוי של הסניגור"**. הסניגור טוען, כי למבקש הגנה מצוינת מפני האישום, עדי הגנה מטעמו טרם נשמעו, וראוי לבטל את פסק הדין. עוד הוא מציין, כי אם יבוטל פסק הדין הוא ימליץ למבקש, לבקש לפסול את המותב הזה, שהרשיע אותו בהעדר, לאחר שציין בהכרעת הדין, שהוא סבור שלא נגרם עיוות דין למבקש.

המאשימה מתנגדת לבקשה, תוך שהיא מסתמכת על החלטות בית המשפט ועל השתלשלות הדיונים שהובילה להרשעתו של המבקש בהעדרו, וכן להלכות הפסוקות שיצאו מלפני בית המשפט העליון בעניין זה. עוד היא מדגישה, כי העונש שהושת על המבקש אינו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת, ומציינת בשולי הדברים, כי הסגנון בו בחר הסניגור לשטוח טענותיו בפני בית המשפט **"הינו בוטה ומשתלח ואין בו הצדקה משפטית ו/או עניינית הן כלפי בית המשפט והן כלפי המשיבה/המאשימה"**.

לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה, וכן בתיק בית המשפט, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

המועד להגשת בקשה לביטול פסק דין - המועד להגשת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהעדר התייצבות של המבקש, הוא 30 יום מיום שהומצאה ההחלטה (סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי).

אין חולק, כי מועד דיון ההוכחות היה ידוע למבקש וסנגורו, שנכחו בדיון הקודם. כאמור, הסניגור הגיש, בסמוך לדיון, בקשה לדחייתו מהטעם שהוא הושעה מהלשכה. בית המשפט נעתר לו, תוך שהוא מתנה זאת, בהמצאת החלטת לשכת עורכי הדין על השעייתו, וכן ביקש מהסניגור להודיע את עמדתו ביחס למועד המוצע.

הסניגור בחר להתעלם מהוראות בית המשפט, ולא זו בלבד שלא המציא את החלטת ההשעיה לבית המשפט, על מנת שבית המשפט יוכל לעמוד על תאריך מתן ההחלטה, אלא שלא טרח להתייחס למועד הנדחה שהוצע ע"י בית המשפט, שנועד לאפשר לסניגור להתייבב בשם שולחו להמשך המשפט (נוכח המועד שמסר הסניגור על תום השעייתו).

פסק הדין ניתן ביום 25.4.17 ואילו הבקשה לביטול פסק הדין הוגשה ב-2.7.17, משמע, באיחור ניכר מאז ניתן פסק הדין בהעדר המבקש, שהומצא לסניגור (אשר כאמור ידע על הדיון שלא נדחה עוד ביום 25/4/17). אין בצד הבקשה, בקשה להארכת מועד, ואין בה עצמה, טעמים להארכת המועד, המלמדים, מדוע לא הוגשה בתוך המועד הקבוע בחוק. על כן, מטעם זה בלבד, יש לדחותה.

זאת ועוד, בית המשפט רשאי להיעתר לבקשה לביטול פסק דין "אם נוכח שהייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו [של המבקש] או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין" (סעיף 130 (ח) לחסד"פ). לא מדובר בטעמים מצטברים, אלא די בקיומו של אחד מהם על מנת להיעתר לבקשה. ברם, כפי שיובהר להלן, חוששני כי שני הטעמים הללו לא מתקיימים בבקשה שבפני בית המשפט.

העדר התייצבות - כאמור, לא קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש ובא כוחו. ככל שהסניגור היה מתייחס להחלטת בית המשפט שנגעה לבקשת דחייה, שהוא עצמו הגיש, היה הדיון נדחה ל-4.5.17, כפי שבית המשפט הציע, אך הסניגור בחר שלא להתייחס להחלטה זו, ולא למלא אחריה. זאת ועוד, בית המשפט הבהיר בהחלטתו, כי "**בשלב זה אין דחייה של הדיון ועל המבקש להיערך בהתאם לרבות עם ייצוג משפטי אחר למועד הקבוע לשמיעת ראיות**", ובהמשך אף הוזהר המבקש בדבר חובת התייצבותו.

משמע, בית המשפט הבהיר למבקש, כי מועד ההוכחות נותר על כנו, וככל שהסניגור לא יכול לייצג אותו בשל השעייתו, עליו לפנות לסניגור אחר, ולהיערך לדיון. יובהר בהקשר זה, כי מדובר באירוע מחודש אפריל 2013, ולאחר שהצטרף הסניגור לייצוג נדחו הדיונים מס' פעמים גם לבקשתו.

חשש לעיוות דין - למבקש יוחסה עבירה של נהיגה בשכרות עקב סירובו לעבור בדיקה לאיתור סמים בגופו. נטען, כי קביעתו של בית המשפט, בהכרעת הדיון שניתנה בהעדר המבקש, שאין חשש לעיוות דין בהרשעת המבקש, אינה במקומה. יצוין, כי בית המשפט שמע את כל ראיות התביעה, וכן את גרסת המבקש שהעיד להגנתו.

השאלה שעמדה במוקד המשפט הינה סירובו של המבקש ליתן דגימת שתן, לשם איתור סמים בגופו. החוק קובע חזקה משפטית עובדתית, לפיה מקום בו נהג מסרב לדרישת שוטר, למסור דגימת שתן או דם, רואים אותו כמי שנהג שיכור ברכב. לשוטר מסור שיקול הדעת איזו בדיקה הוא מבקש מהנהג החשוד לעבור, בהינתן הנסיבות (סעיף 64ד (א) לפקודת התעבורה; רע"פ 8624/11 אליסי נ' מדינת ישראל (2011); רע"פ 9624/11 אמירסלנוף נ' מדינת ישראל (2012)).

זאת ועוד, גם כעת, כאשר בית המשפט בחן שוב את התיק, לא מצא בית המשפט לשנות ממסקנתו, כי הרשעת המבקש

בנסיבות המפורטות לעיל, הייתה בדין, ואין מקום לבטל את פסק הדין, בנסיבות המפורטות לעיל.

המבקש אישר בחקירתו כי נעצר ע"י השוטרים בחשד להחזקת סמים ונהיגה תחת השפעתם. בחקירתו במשטרה אישר שסיגריה שנתפסה ברכבו הייתה סיגריית חשיש (ראו הודעתו שורה 23). עוד אישר במשפט, וזה העיקר, כי כאשר התבקש ע"י השוטרים ליתן דגימת שתן הוא שוחח עם אחיו, הופנה לעורך דין, אשר לדבריו, אמר לו, לא לשתף פעולה עם המשטרה, ולכן הוא סירב ליתן את הדגימה, ומאותה נקודת זמן לא שיתף פעולה עם חוקריו. וכך באו לידי ביטוי הדברים בעדותו:

"לשאלת בית המשפט, ביקשו ממני בדיקת שתן, הקודם לבדיקת שתן. לפני שהוא דרש ממני בדיקת שתן, התקשר אליי אחי. הוא חזר אליי אחרי שביקשתי ממנו עזרה קודם לכן. הוא אמר לי שהוא שוחח עם עו"ד אבי חימי, כאשר עו"ד אבי חימי איתנו על הקו, ועל פי עצתו, הוא אמר לי לא לשתף איתם פעולה, וגם צעק עליהם בספיקר, שזה אסור להם על פי חוק להתנהג כמו שהם מתנהגים. מהנקודה הזו, אני לא משתף פעולה איתם, ולא רואה אותם בכלל" (עמ' 11 שורות 26 עד 31; ובהמשך עמ' 12 שורות 14 ואילך; עמ' 13 שורה 5; עמ' 17 שורות 4 עד 9; עמ' 17 שורה 23 עד 32; עמ' 18 שורות 10 עד 12 ובעמוד 20 שורות 8 עד 22 הודה שצרך סמים, לטענתו כשבועיים וחצי לפני שנעצר על ידי השוטרים באירוע הנוכחי וחזר והודה שסירב למסור דגימת שתן, וכן ראו טופס תחקור חשוד; לענין סירוב ראו גם: עפ"ת (חיפה) 3406-02-12 שי פינטו נ' מדינת ישראל (2012)).

לכן, בשים לב להוראות הדין הרלבנטיות והראיות שנשמעו, וגרסתו של המבקש עצמו, נקבע בהכרעת הדין, כי אין חשש לעיוות דין, ובשלב בו מצוי היה בית המשפט, רשאי היה לקבוע זאת, ואף חייב היה להידרש לשאלה זו עת הוא עומד להרשיע את המבקש בהעדר התייצבותו.

גם מצד העונש, לא קיים חשש לעיוות דין, שכן, העונש שהוטל על המבקש, הינו עונש המינימום הקבוע לנהיגה בשכרות (ראו סעיף 39א לפקודת התעבורה), ואילו המבקש הורשע בעבירה של שכרות עקב סירוב להיבדק בדיקת שכרות, לאיתור סמים בגופו, עבירה שנתפסת על פי הפסיקה כחמורה יותר ומצדיקה עונש פסילה חמור יותר (ראו למשל: עפ"ת (חיפה) 3406-02-12 שי פינטו נ' מדינת ישראל (2012)).

אשר על כן, בנסיבות מצטברות אלה, חוששני כי לא נמצאה עילה לבטל את פסק הדין ואני דוחה את הבקשה.

ככל שלא הופקד רישיון הנהיגה - על המבקש להפקיד את רישיון הנהיגה לאלתר בתיק בית המשפט, שכן הוא פסול מנהיגה (תקנה 556 (א) לתקנות התעבורה).

ניתנה היום, י"ז תמוז תשע"ז, 11 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

